

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

ปัจจุบันประเทศไทยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับความรับผิดชอบของรัฐ หน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 โดยหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่และต้องรับผิดในกรณีที่มีการกระทำละเมิดเกิดจากความผิด หรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ โดยเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดโดยตรงต่อผู้เสียหาย ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการชดเชย และอัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน เพื่อชดเชยเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายอย่างเร่งด่วน ทันทีที่ เหมาะสมและเป็นธรรมตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หลักเกณฑ์การขอรับค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดเชยค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ที่กำหนดวิธีการ หลักเกณฑ์ในการรับรองคุ้มครองสิทธิของบุคคลภายนอกที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ แต่บทบัญญัติตามที่กล่าวข้างต้น เห็นได้ว่า สิทธิของผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานของรัฐนั้นไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างแท้จริง ก่อให้เกิดปัญหาอันเกิดจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวดังนี้

1.1 ปัญหาเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนที่ไม่ใช่ตัวเงิน

กรณีความเสียหายอันเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ซึ่งสามารถกำหนดจำนวน

ค่าสินไหมทดแทนได้แน่นอน นอกจากนี้ยังมีค่าเสียหายที่ไม่อาจกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทน เป็นจำนวนเงินได้แน่นอนขณะเกิดเหตุละเมิด เช่น ความเสียหายทางด้านจิตใจ ความเจ็บปวดทุกข์ ทรมาน หรือความเสียหาย สูญเสียสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายรับรองคุ้มครอง ซึ่งตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ข้อ 3 และข้อ 4 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายเฉพาะความเสียหายที่เกิดแก่ทรัพย์สิน ชีวิตร่างกาย โดยกำหนดให้จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาล ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ระหว่างเจ็บป่วย ค่าชดเชยแทนการสูญเสียอวัยวะ ชีวิตโดยกำหนดเป็นค่าปลงศพและค่าขาดไร้อุปการะเท่านั้น โดยไม่ได้กำหนดค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่ไม่สามารถกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินได้แน่นอน ทั้งที่ความเสียหายที่อาจเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่มิได้จำกัดอยู่เฉพาะความเสียหายที่คิดคำนวณค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินได้แน่นอนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความเสียหายทางด้านจิตใจ ความเจ็บปวดทุกข์ ทรมาน สูญเสียอนาคต เสรีภาพ หรือความเสียหาย สูญเสียสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายรับรองคุ้มครอง แต่สิทธิดังกล่าวไม่อาจคำนวณค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินได้แน่นอน อันเป็นผลให้สิทธิของผู้เสียหายไม่ได้รับความเยียวยาตามความเสียหายที่แท้จริง

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนในอนาคต

กรณีความเสียหายที่เกิดแก่ผู้เสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบไปด้วย ความเสียหายที่ปรากฏในขณะเกิดเหตุทำละเมิดและความเสียหายที่ยังไม่ปรากฏในขณะเกิดเหตุละเมิด แต่อาจจะปรากฏในอนาคต ซึ่งเรียกว่า ความเสียหายในอนาคต เช่น ความเสียหายที่เกิดจากค่าขาดประโยชน์ ขาดกำไร ค่าเช่า หรือการชดใช้ค่าเสียหายที่ชำระเป็นหนี้เงิน ก็ต้องชำระดอกเบี้ย หรือกรณีความเสียหายในความสามารถการประกอบกิจการ ซึ่งในขณะเกิดเหตุละเมิด ยังไม่อาจกำหนดความเสียหายได้แน่นอน โดยบุคคลที่กระทำความผิดต้องรับผิดชอบในผลการกระทำของตนเอง เมื่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ไม่ว่าจะความเสียหายจะเกิดขึ้นในขณะกระทำละเมิดหรือจะเกิดในอนาคตก็ตาม ผู้กระทำความผิดก็ยังคงต้องรับผิดชอบในผลแห่งการกระทำของตนด้วย ตาม

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก สำหรับการกำหนดค่าสินไหมทดแทน เพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นในอนาคตนั้น ตามข้อ 4 (3) ค่าชดเชยแทนการสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนของร่างกาย และข้อ 4 (5) ค่าขาดไร้อุปการะ ซึ่งผู้เสียหายมีสิทธิยื่นขอรับค่าสินทดแทนได้เพียงครั้งเดียว ขณะเกิดเหตุละเมิดเท่านั้น และเป็นจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่แน่นอน

หากภายหลังความเสียหายปรากฏขึ้นในอนาคต ผู้เสียหายก็ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอรับค่าสินไหมทดแทนได้อีก อันเป็นผลให้จำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้เสียหายได้รับ ไม่ครอบคลุมความเสียหายที่แท้จริงที่ผู้เสียหายได้รับ

1.3 ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดค่าสินไหมทดแทน

กรณีค่าสินไหมทดแทนอันเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่สามารถกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินได้แน่นอนในขณะที่กระทำละเมิด ได้แก่ ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันแก่ทรัพย์สิน ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่ร่างกายหรือชีวิต ประกอบไปด้วย ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างเจ็บป่วย ค่าชดเชยแทนการสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือหลายส่วนของร่างกาย ค่าปลงศพ ค่าขาดไร้อุปการะกรณีที่ถูกกระทำละเมิดตายลง โดยในการยื่นคำขอรับค่าสินไหมทดแทนกับหน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด หรือกระทรวงการคลัง กรณีเป็นการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐหน่วยใด ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แล้ว ในส่วนของลักษณะความเสียหาย การกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับ ซึ่งกระทรวงการคลังกำหนดให้หน่วยงาน ถือปฏิบัติในการจ่ายแก่ผู้เสียหาย โดยมีการบัญญัติในประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ประกอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กล่าวคือ

ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันแก่ทรัพย์สินนั้น ตามข้อ 33 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หากกรณีมีความเสียหายอื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้กฎหมาย เช่น ค่าเสียเวลา ค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดขึ้นจากการติดตามดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าสินไหมทดแทน เป็นต้น ความเสียหายเหล่านี้ ไม่มีข้อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดสังกัด ต้องชดใช้แต่อย่างใด การจ่ายค่าสินไหมทดแทนเฉพาะค่าซ่อมแซมทรัพย์สินให้กลับคืนสภาพเดิม หรือราคาทรัพย์สินที่เสียหายไปเท่านั้น จึงเป็นข้อกำหนดที่ไม่ครอบคลุมกับลักษณะ ความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงกับตัวทรัพย์สิน

ในส่วนของข้อกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่ร่างกายหรือชีวิต ประกอบไปด้วย

(1) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ซึ่งข้อ 4 (1) กำหนดให้ชดใช้เท่าที่จ่ายจริง ตามความจำเป็นแต่ไม่เกิน 20,000 บาท ต่อผู้เสียหายหนึ่งราย โดยมีใบเสร็จรับเงินของสถานพยาบาลมาแสดงเป็นหลักฐานนั้น ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของการรักษาพยาบาล เนื่องจากค่ารักษาพยาบาลบางกรณีมีจำนวนที่มากกว่า 20,000 บาท อีกทั้งกรณีค่ารักษาพยาบาล หรือค่าเสียหายในการรักษาพยาบาลไม่จำกัดเฉพาะค่ารักษาอาการเจ็บป่วยโดยตรงจากการกระทำละเมิดเท่านั้น ค่ารักษาพยาบาลยังหมายความรวมถึง ค่าใช้จ่ายอื่นใดที่ได้ใช้ไปในการรักษา เช่น ค่าคนดูแล ค่าพยาบาลพิเศษแม้กระทั่งการรักษาพยาบาลโดยแพทย์ทางเลือกรก็ถือเป็นการรักษาพยาบาลเช่นเดียวกันอาจไม่มีใบเสร็จรับเงินที่ชัดเจน การกำหนดให้ถือเอาแต่เพียงใบเสร็จรับเงินเป็นหลักฐานในการขอรับค่ารักษาพยาบาลจึงเป็นปัญหาในการเรียกร้องค่าเสียหายเป็นการจำกัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะได้รับการชดใช้เยียวยาจากผู้กระทำละเมิด ไม่ได้มุ่งเน้นชดใช้เยียวยาผู้เสียหายให้กลับคืนสู่ฐานะเดิมก่อนเกิดเหตุละเมิด

(2) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างเจ็บป่วย ซึ่ง ข้อ 4 (2) กำหนดให้ กรณีที่ผู้เสียหายไม่มีรายได้แน่นอนอนให้ชดใช้ความเสียหายตามช่วงเวลาของผู้เสียหายไม่สามารถไปทำงานได้ แต่ไม่เกิน 60 วัน โดยคำนวณจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน สำหรับผู้มีรายได้ประจำให้ชดใช้เท่ากับรายได้ที่ไม่ได้รับระหว่างที่เจ็บป่วยไม่สามารถไปทำงานได้ และไม่ได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนแต่ไม่

เกินเดือนละ 9,000 บาท และไม่เกิน 2 เดือน หากในกรณีผู้ไม่มีรายได้นั่นเอง หรือกรณีผู้มีรายได้นั่นเอง แต่อาจได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานมากกว่าค่าแรงขั้นต่ำ อย่างเช่น ผู้มีอาชีพค้าขาย หรือผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระทั่วไป การจ่ายค่าชดเชยดังกล่าวจึงน้อยกว่าความเป็นจริง และไม่เป็นการเพียงพอต่อความเสียหาย ซึ่งค่าเสียหายอันเป็นค่าขาดประโยชน์นำมาได้ ในระหว่างเจ็บป่วย และไม่สามารถจัดการงานได้นั้น สามารถเรียกได้ตลอดเวลาที่ตนไม่อาจประกอบการทำงาน ดังนั้น การกำหนดค่าขาดประโยชน์ตามประกาศกระทรวง เรื่องหลักเกณฑ์การชดเชยค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก จึงเป็นการกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

(3) ค่าชดเชยแทนการสูญเสียอวัยวะหรือเสียสมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือหลายส่วนของร่างกาย โดยมีหลักฐานทางการแพทย์ว่าผู้เสียหายต้องสูญเสียอวัยวะไปนั้นตกเป็นผู้พิการหรือทุพพลภาพ ข้อ 4 (3) กำหนดให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความสำคัญของอวัยวะที่สูญเสียให้จ่ายได้ไม่เกิน 50,000 บาทต่อผู้เสียหายหนึ่งราย ซึ่งการสูญเสียอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายนั้นย่อมไม่อาจประเมินค่า หรือกำหนดราคาอวัยวะได้ เนื่องจากหากคนเราขาดอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งอันเป็นอวัยวะสำคัญนั้น ย่อมสูญเสียสมรรถภาพในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ หากจำเป็นต้องมีการจัดหาอวัยวะใหม่มาทดแทน ย่อมต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่สูง ค่าชดเชยจำนวน 50,000 บาท ย่อมไม่เป็นการเพียงพอในการเยียวยาความเสียหาย ซึ่งผู้ถูกกระทำละเมิดสามารถเรียกเอาค่าเสียหายทั้งที่เกิดขึ้นแล้ว และที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วยก็ได้ ศาลมีอำนาจที่จะสงวนสิทธิที่จะกำหนดความเสียหายในคำพิพากษาไว้เป็นเวลาสองปี นอกจากนี้ ข้อกำหนดในการจ่ายค่าเสียหายต่อผู้เสียหายหนึ่งราย แม้จะสูญเสียอวัยวะมากกว่าหนึ่งชนิดก็ตามแต่ได้รับการชดเชยเยียวยาไม่เกิน 50,000 บาท ต่อรายบุคคลนั้น เห็นได้ว่า บุคคลต้องสูญเสียอวัยวะมากกว่า 1 ชนิดย่อมได้รับความยากลำบากมากกว่าสูญเสียอวัยวะเพียงอย่างเดียว การชดเชยก็ควรจะได้รับที่แตกต่างกันไปตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง จำนวนค่าชดเชยดังกล่าวไม่อาจเพียงพอต่อการสูญเสียอวัยวะของร่างกายหรือสูญเสียสมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายแต่อย่างใด

(4) ค่าปลงศพ ข้อ 4 (4) กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดของผู้กระทำละเมิดต้องชำระให้ทายาทของผู้ถูกระทำละเมิดและเสียชีวิตเพื่อเป็นค่าจัดการศพตามประเพณีทางศาสนาตามประเพณีแห่งท้องถิ่น โดยกำหนดเอาไว้ไม่เกิน 20,000 บาท ต่อผู้เสียชีวิตหนึ่งราย ซึ่งความเป็นจริงค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพไม่ว่าจะกระทำตามประเพณีท้องถิ่นใด หรือตามพิธีกรรมทางศาสนาใดก็ตาม จำนวนเงิน 20,000 บาทนั้น ถือว่าน้อยเกินไป ซึ่งตามความเป็นจริง ค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพไม่ว่าจะกระทำตามประเพณีท้องถิ่นใด หรือตามพิธีกรรมทางศาสนาใดก็ตาม มีจำนวนเงินเกิน 20,000 บาท เนื่องจากเนื่องจากการจัดการศพ ไม่จำกัดที่การฝัง หรือเผา เท่านั้นยังมีขั้นตอนอื่นอีกมาก จำนวนเงิน 20,000 บาท จึงเป็นการกำหนดค่าเสียหายที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

(5) ค่าขาดไร้อุปการะกรณีที่ถูกกระทำละเมิดตายลงนั้น ข้อ 4 (5) กรณีที่ผู้เสียหายได้ถึงแก่ความตายมีทายาทไม่เกิน 3 คน ให้จ่ายจำนวน 30,000 บาท หากมีบุคคลผู้ขาดไร้อุปการะมากกว่า 3 คน ให้จ่ายเพิ่มอีก 20,000 บาท โดยหลักแล้ว กรณีการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายจากการขาดไร้อุปการะ เป็นไปเพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ขาดไร้อุปการะ ตลอดระยะเวลาที่ต้องได้รับการอุปการะ โดยจะกำหนดให้เป็นระยะเวลาหนึ่งที่บุคคลผู้ขาดไร้อุปการะนั้นพอที่จะช่วยเหลือตนเองได้ และไม่ต้องรับการอุปการะจากบุคคลใด ดังนั้นการกำหนดค่าขาดไร้อุปการะเป็นคราวเดียว โดยกำหนดจำนวนเงินมาก่อนหนึ่ง และชำระมาคราวเดียวเป็นจำนวนดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมากไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและไม่เป็นการชดเชยเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการละเมิดที่แท้จริง

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดแก่ ทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกาย ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์เกณฑ์การชดเชยค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ประกอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 นั้น ยังน้อยเกินไป ไม่ครอบคลุมความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาได้พบปัญหาในประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวในบทที่ผ่านมา ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนที่ไม่ใช่ตัวเงิน

ควรแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ข้อ 4 ว่า “ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายหรือสูญหาย ที่ไม่ใช่ตัวเงิน กำหนดให้ชดใช้ตามที่จ่ายจริง โดยกำหนดให้ผู้เสียหายเป็นผู้แสดงสภาพความเสียหายพร้อมกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนเสนอต่อหน่วยงานของรัฐที่กระทำละเมิด และให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้พิจารณากำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายที่แท้จริง”

2.2 ปัญหาเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนในอนาคต

ปัญหาเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนในอนาคต ขอเสนอแนะเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

2.2.1 ควรแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ข้อ 4 ว่า “ในกรณีที่ความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นความเสียหายในอนาคต เป็นอันพันวิสัยจะหยั่งรู้ได้ แม้ว่าความเสียหายในขณะเกิดเหตุละเมิดนั้นมิแท้จริงเพียงใด ให้สงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะยื่นขอรับค่าสินไหมทดแทนหรือแก้ไขจำนวนค่าสินไหมทดแทนนั้นอีกภายในระยะเวลา 2 ปี นับแต่แจ้งผลการพิจารณาวินิจฉัยข้อเท็จจริงแก่ผู้เสียหาย”

2.2.2 ควรแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ข้อ 2 ว่า “ในกรณีที่ผู้เสียหาย ทายาทหรือผู้จัดการมรดกของผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการละเมิดต่อผู้เสียหาย เมื่อหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอได้ดำเนินการตามขั้นตอนใน หมวด 2 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย หลักเกณฑ์การปฏิบัติ

เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แล้วหากเห็นว่า เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ยื่นคำขอ การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใด ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณากำหนดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายหรือสูญหายแก่ทรัพย์สิน แก่ร่างกายหรือชีวิต ความเสียหายที่ไม่ใช่ตัวเงิน และความเสียหายในอนาคตอันไม่อาจคำนวณเป็นค่าความเสียหายได้โดยชัดเจนในขณะเกิดเหตุละเมิด ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามข้อ 3 ข้อ 4 แล้วแต่กรณี”

2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดค่าสินไหมทดแทน

ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดค่าสินไหมทดแทน ขอเสนอแนะเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

2.3.1 ควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ข้อ 3 วรรคหนึ่ง ว่า “ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายหรือสูญหายแก่ทรัพย์สินหรือความเสียหายอันอื่นอันเกี่ยวเนื่องกับทรัพย์สิน ถ้าเป็นความเสียหายเกิดแก่เงินให้ใช้เป็นเงินตามจำนวนความเสียหายที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นความเสียหายเกิดแก่ทรัพย์สินอื่นให้ใช้ราคาสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาแล้ว หรือใช้ค่าซ่อมเพื่อให้ทรัพย์สินนั้นกลับคืนสู่ สภาพเดิม โดยมีหลักฐาน เช่น ภาพถ่ายของทรัพย์สินที่เสียหาย ค่าซ่อมตามใบเสร็จรับเงินของบริษัท ห้างหรือร้าน ที่ทำการซ่อม และใบกำกับภาษี เป็นต้น โดยให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด มีหน้าที่ในการพิจารณากำหนดจำนวน เงินค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายหรือสูญหายแก่ทรัพย์สินนั้น ตามความเหมาะสมและเป็นธรรมความเสียหายให้แก่ทางราชการ โดยอนุโลม”

2.3.2 ควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ข้อ 3 วรรคสามว่า “จำนวนค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งผู้เสียหายมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตรา 7.5 ต่อปี ของจำนวนค่าสินไหมทดแทนนับแต่วันละเมิดจนกว่าจะชำระให้แก่ผู้เสียหายเสร็จสิ้น”

2.3.3 ควรแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักหลักเกณฑ์ การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ข้อ 4 ว่า “ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่ร่างกายหรือชีวิต ได้แก่

2.3.3.1 ค่าใช้จ่ายที่ผู้เสียหายต้องเสียไปเป็นค่ารักษาพยาบาลรวมถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล ให้ชดใช้เท่าที่จ่ายจริง โดยมีใบเสร็จรับเงินของ สถานพยาบาลหลักฐานแสดงการใช้จ่ายอื่นใดแสดงเป็นหลักฐาน

2.3.3.2 ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างเจ็บป่วย กรณีผู้เสียหายที่มี รายได้ไม่แน่นอนหรือมีรายได้ประจำ หากระหว่างเจ็บป่วยผู้เสียหายต้องขาดประโยชน์การ ทำมาหาได้ไป ให้ชดใช้ความเสียหาย ตลอดระยะเวลาที่ทำการรักษา ทั้งนี้ ให้คำนวณค่า- สินไหมทดแทนให้จ่ายตามจำนวนที่ผู้เสียหายได้รับความเสียหายจริง โดยมีหลักฐานรายได้ มาแสดง แต่จำนวนค่าสินไหมทดแทนไม่น้อยกว่า จากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตาม กฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน สำหรับผู้เสียหายที่มีรายได้ประจำ

2.3.3.3 ค่าชดเชยแทนการสูญเสียอวัยวะ หรือสูญเสียสมรรถภาพในการ ทำงานของอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนของร่างกาย โดยมีหลักฐานทางการแพทย์ ว่าผู้เสียหายต้องสูญเสียอวัยวะไปนั้นตกเป็นผู้พิการหรือทุพพลภาพ ให้ชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนตามความสำคัญของอวัยวะที่สูญเสียไป โดยให้จ่ายตามจำนวนที่ได้รับความเสียหาย ที่แท้จริง แต่ไม่น้อยกว่าจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและอัตราในการจ่ายเงินสงเคราะห์และกำหนดลักษณะของความพิการ ทุพพลภาพขนาดหนักจนเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งในการประกอบอาชีพหรือในการดำรงชีพ พ.ศ. 2544 ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือ ราชการการปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. 2543

2.3.3.4 ค่าปลงศพและค่าใช้จ่าย อันจำเป็นในการจัดการศพตาม ประเพณีทางศาสนาหรือประเพณีแห่งท้องถิ่น โดยกำหนดให้ชดใช้ตามที่จ่ายจริง ไม่เกิน 200,000 บาท ต่อผู้เสียหายหนึ่งราย

2.3.3.5 ค่าขาดไร้อุปการะ ให้พิจารณาว่า ทายาทของผู้เสียหายที่ถึงแก่ ความตายนั้นต้องเป็นทายาท ผู้มีสิทธิได้รับการอุปการะเลี้ยงดูจากผู้ตายตามบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยจ่ายให้ไม่เกิน 30,000 บาท ต่อผู้เสียหายที่

เสียชีวิตหนึ่งราย ถ้าผู้เสียหายมีทายาทผู้มีสิทธิได้รับการอุปการะเลี้ยงดูจากผู้ตาย
ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ชดเชยให้จ่ายเพิ่มขึ้นดังนี้

กรณี ทายาทผู้มีสิทธิได้รับการอุปการะเลี้ยงดูจากผู้ตายเป็นผู้เยาว์ ให้จ่าย
เพิ่มเติมละ 4,000 บาท จนกว่าผู้เยาว์จะบรรลุนิติภาวะ กรณี ทายาทผู้มีสิทธิได้รับการ
อุปการะเลี้ยงดูจากผู้ตายเป็นบิดา มารดา หรือนุคคลทุพพลภาพไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง
ให้จ่ายเพิ่มเติมละ 4,000 บาท จนกว่าจะถึงแก่กรรม”